ŐRVIDÉKI HÍREK

2021/5.

A BURGENLANDI MAGYAR KULTÚREGYESÜLET HÍRLAPJA

NACHRICHTENBLATT DES BURGENLÄNDISCH-UNGARISCHEN KULTURVEREINS

www.bukv.at

RÓLUNK.AT: AZ AUSZTRIAI MAGYAROK ONLINE MAGAZINJA

Négy magyar népcsoporti szervezet összefogásával és a Kancellária anyagi támogatásával új összmagyar online magazin kezdte meg működését szeptember 1-jén. A *Rólunk.at* célja, hogy tájékoztatást adjon az ausztriai magyarság minden tagjának a népcsoporti szervezetek tevékenységeiről.

A magazinban a hírek mellett portrék, eseménybeszámolók, riportok is várják az olvasókat, akik a szöveges tartalmak mellett videóklipekkel is találkozhatnak. A *Rólunk.at* tudatosan fiatalos hangnemben fordul az olvasókhoz. A portál mögött álló szervezetek ugyanis úgy látták: a nagy múltú ausztriai magyar sajtótermékek mellett hiányzik egy régiókat átfogó fórum a fiatalok és a fiatal felnőttek számára.

Ausztria magyar oldalai
RÓLUNK.at

"A Rólunk nemcsak az egész magyar népcsoportot, az ausztriai magyarságot kívánja minél szélesebben és színesebben képviselni, (…) hanem fórum kíván lenni: az olvasóközönséget közelebb szeretné hozni egymáshoz, párbeszédet akar létrehozni, kapcsolatépítésre, eszmecserére és inspirációra sarkall, és mindemellett szórakoztatni, tájékoztatni akarja olvasóit az élet minden lehetséges területéről. Mindezt magyarul.", írja beköszöntő vezércikkében *dr. Erlinghagen Erika*, a portál főszerkesztője.

A folyamatos tájékoztatásról több szerkesztő gondoskodik majd, de a magyar szervezetektől és az olvasóktól is várják a témajavaslatokat és tudósításokat. A portál kiadói, adminisztratív feladatait a *Burgenlandi Magyar Kultúregyesület* vállalta magára, de a fenntartó a négy népcsoporti szervezetből álló kuratórium. A testület tagjai a *Burgenlandi Magyar Kultúregyesület*, az alsóőri *Magyar Média és Információs Központ*, az *Ausztriai Magyar Egyesületek Központi Szövetsége* és az *Ausztriai Magyar Szervezetek Kerekasztala*.

A *Rólunk.at* bemutatóját az együttműködő partnerek és a sajtó részvételével a felsőőri *Drobits vendéglő* különtermében tartották.

A bemutatón kiderült: a *Rólunk.at* mögött álló kuratórium szerint nagyszerű lehetőség a magazin az Ausztriában nevelkedett magyarok nyelvművelésére, hiszen őket érintő, mindennapos témákról olvashatnak anyanyelvükön. De emellett híd szerepet is elláthat a portál, amennyiben az alkotók szándéka szerint összeköti az időközben Ausztriába költözött magyarokat az őshonos közösséggel, szervezeteik hagyományaival, kulturális vagy oktatási szolgáltatásaikkal.

MEGÚJULT A BMKE HONLAPJA

Megújult a *Burgenlandi Magyar Kultúregyesület* honlapja. A látogatókat korszerű megjelenés és egy könnyen böngészhető weboldal várja. A frissítések elsősorban a honlap technikai hátterét érintették, az új technikai megoldások pedig lehetővé teszik a videó- és hanganyagok feltöltését is. Azok, akik magyarul szeretnének tanulni, ezentúl nemcsak a tankönyveket érik el a honlapon keresztül, hanem a hanganyagok által a kiejtést is elsajátíthatják. A weboldalon az elmúlt tíz év publikációi között is böngészhetünk, az évente megjelenő *Őrség* és az *Őrvidéki Hírek,* a Kultúregyesület hírlapja 2007-es kiadásától kezdve olvasható, ahogy a *Minimulti,* és a *Napocska* gyermeklapok korábbi számai is letölthetők. A honlapon a már ismert tartalmak, köztük az egyesület csoportjainak tevékenysége továbbra is megtalálható. Sok kapcsolódó link található az Ausztriában működő szervezetekről és partnereinkről. Az új, könnyen áttekinthető rendezvénynaptárban a Kultúregyesület aktuális programjairól kapunk tájékoztatást. A megújult honlap továbbra is a www.bukv.at címen érhető el.

VIDÁM TANÉVKEZDÉS

Gyermeknevetés, napsütés, színes kendők, vidám körjátékok, dalok és még sok más – így kezdődött a *Burgenlandi Magyar Kulturegyesület* új tanéve a gyermekek számára. *Dowas Kati*, kétnyelvű óvodapedagógus Felsőőrött és Vasvörösváron, 2001. novembere óta vezeti a *Játékos Magyar Gyermekórát* és nagy jelentőséget tulajdonít a magyar nyelv megőrzésének, folytatásának és újjáélesztésének az Őrvidéken.

A tanév 2021. szeptember 8-án kezdődött, a foglalkozások a jelenlegi COVID-19 biztonsági előírásoknak megfelelően két kis csoportban Felsőőrött zajlanak, a BMKE székházában. A gyerekek számára lehetőség van az újonnan rendszerezett könyvtárból a kölcsönzésre, és a szokásos módon részt vehetnek a *Könyvmoly* kampányban.

Dowas Kati szeretné közelebbről is megmutatni a legfiatalabbaknak a magyar nyelv alapjait, amelyet a 100 éves Burgenlandban tudnak tanulni, már a bölcsődés korosztálytól. Ide tartoznak azok a témák, amelyek egész évben végigkísérik a gyerekeket, úgy mint: az üdvözlés formái, számok, színek, állatok, ruhadarabok, az időjárás és még sok más.

Ünnepek és hagyományok megismertetése is szerepelnek a magyar foglalkozás témáiban, például karácsonykor a magyar pásztor- és betlehemes játékok, anyák napi ünnepségek, húsvéti szokások.

A *Burgenlandi Magyar Kultúregyesület* a *Játékos Magyar Gyermekóra* keretében már egészen kiskortól kezdve támogatja a többnyelvűséget, amely a 100 éves Burgenland sajátja.

ALSÓŐRÖTT ZENÉLT A MUZSIKÁS

A Kossuth-díjas *Muzsikás Együttes* majdnem öt évtizede viszi hírét a magyar népzenének. 2008-ban az európai zenekarok közül elsőként ők kapták meg a legrangosabb nemzetközi világzenei kitüntetést, a WOMEX-díjat, de a *Muzsikás Együttes* számos, más elismerés birtokosa is: többek között Magyar Művészetért Díjjal, Liszt Ferenc-díjjal, Magyar Örökség díjjal, Prima Primissima díjjal értékelték munkásságukat.

Szeptember 18-án este az alsóőri Kultúrházban azonban a sok, értékes díj egyáltalán nem számított: négy ember állt a színpadon, akik csupán énekhangjukkal, hangszereikkel, anekdotáikkal repítették el a közönséget a magyar népzene világába, az elmúlt korok hangulatába.

Az *Magyar Média és Információs Központ*, a *Burgenlandi Magyarok Népfőiskolája*, és a *Burgenlandi Magyar Kultúregyesület* szervezésében megvalósuló koncert projektpartnere a bécsi *Collegium Hungaricum* és a *Dilyano Pizzeria-Ristorante* volt.

"Fiatalon szerettünk bele a népzenébe, akkor, amikor az még a tudósoké volt, hiszen a hetvenes években nem ez harsogott a rádióból, nem voltak koncertek, ahol ez a muzsika szólt, ahhoz csak a zeneakadémián juthattunk hozzá néhány ott ténykedő barát jóvoltából. Tanultunk népzenét, de nem volt elég, többet, mélyebbet szerettünk volna, így néhányan elmentünk tudást szerezni a leghitelesebb helyre, Erdélybe, a gyökereinkhez, hogy hagyományainkból építsük fel a jövőt. Példaképünknek tekintettük *Bartók Bélát,* aki az autentikus muzsikából modern, 20. századi zenét teremtett." – kezdte *Hamar Dániel*.

A koncert azért is különleges volt, mert kis magyar közösségben, családias hangulatban telt. A dunántúli, kalotaszegi, somogyi, mezőségi, szatmári dalok mellett moldvai csángók és gyimesi csángók népdalai is felcsendültek. *Hamar Dániel* játszott nagybőgőn, bemutatta a hegedűt és a kontrát, megszólaltatta egy közel 250 éves, gyimesi ütős hangszer másolatát, amely egyetlen fadarabból készült. A színpadmester bemutatta a hosszúfurulyát is: "A somogyi pásztorok rácáfoltak arra, hogy egy férfi nem tud többfelé figyelni, hiszen ezzel a hangszerrel egyszerre énekeltek és játszottak is." Az est vendégművésze *Petrás Mária* Prima Primissima és Magyar Örökség díjas népdalénekes, keramikusművész volt, aki moldvai csángó népdalokat adott elő.

HATÁRTÖRTÉNETI VÁNDORKIÁLLÍTÁS FELSŐŐRÖTT

"100 éves határtörténet Ausztria-Magyarország" címmel vándorkiállítás nyílt a felsőőri *OHO*-ban október 6-án, szerdán. A kiállítás a *border(hi)stories* elnevezésű projekt keretében jött létre, osztrák és magyar szakemberek, történészek, muzeológusok közös munkájának eredménye. A német, magyar és angol nyelvű vándorkiállítás molinókon mutatja be az osztrák-magyar határ történetének legfontosabb eseményeit, az 1921-es új határ létrejöttétől, az 1956-os magyar forradalmon keresztül, az 1989-es határnyitásig, valamint a közelmúlt menekülthullámait sem hagyták ki a történészek a kiállítás anyagából.

"Láttuk, hogy a határvonal beíródott az emberek életébe, mindennapjaiba is, ezeket a sztorikat kezdtük összegyűjteni, dokumentálni és ebből lett a projekt és ezt látjuk a kiállításon." – mondta *dr. Baumgartner Gerhard*, történész, a projekt ötletgazdája, az *Osztrák Ellenállás Tudományos Leváltárának* tudományos igazgatója. A projekt keretében létrehoztak egy digitális térképet is, ahol a határmenti településekre

kattintva a helyi történeteket ismerhetik meg az érdeklődők. A kiállítás megnyitóját egy pódiumbeszélgetés előzte meg a meghívott vendégekkel, a résztvevők között volt *dr. Baumgartner Gerhard* történész, *Ács Zoltán*, történész és médiaszakember, *Horváth Sándor*, Narda korábbi polgármestere és *Eva Müllner*, szociológus. A *border(hi)stories* határon átnyúló együttműködést az *Interreg V-A Program* keretében valósítják meg. A projektbe a határ mindkét oldalá-

ról bevonják az emlékhelyeket, múzeumokat, oktatási intzéményeket. A *border(hi)stories* feldolgozza az osztrák-magyar határszakasz elmúlt száz évének erőszakos konfliktusait és azok feloldását, valamint 60 település helytörténeti eseményeit dokumentálja. A cél a történelmi események és a határ két oldalán lévő értelmezések megértése.

A vándorkiállítás október 16-ig volt látható az *OHO*-ban, majd 2022 tavaszáig még hat helyszínen lesz látogatható, novemberben Somfalván, decemberben Kismartonban, 2022. január 14-28. között az alsóőri *Magyar Média és Információs Központ* ad helyet a "100 éves határtörténet Ausztria-Magyarország" kiállításnak.

ÜLÉSEZETT A KBMKE VEZETŐSÉGE

Az őszi rendezvénytervekről és az egyesületi kommunikációról is egyeztetett szeptember 27-i ülésén a *Közép-burgenlandi Magyar Kultúregyesület (KBMKE)* vezetősége.

Tervben van a magyar karácsonyi ünnepség és a magyar bál is. Mindkét program nagyon fontos a magyarság számára, ráadásul a magyar bál évek óta az egyetlen bál Felsőpulyán, ami az egész város közösségét megmozdítja. "Mindkét program előkészületei javában zajlanak már, de a végső döntést az aktuális járványügyi szabályok ismeretében lehet csak meghozni." - mondta *Kántor Krisztián*, az egyesület elnöke. A vezetőség azt is elhatározta, hogy önálló *Facebook*-oldalt hoznak létre az egyesületnek. Ezen a jövőben a programajánlatok és beszámolók mellett a szervezet csoportjainak hírei is megtalálhatóak lesznek majd. A *KBMKE* kommunikációs partnerségét is bővítené, a közeljövőben szeretnék felvenni a kapcsolatot a szeptemberben elindult, magyar nyelvű *Rólunk.at* online portál szerkesztőségével is. Fontos célként határozták meg a vezetőségi tagok a fiatal generációk bevonását az identitás és a közösség megőrzésébe. Ennek érdekében a *KBMKE* folyamatos kapcsolatban van a felsőpulyai iskolákkal, hogy a magyar oktatás folytonosságát biztosítsák. De saját nyelvi programot is terveznek, várhatóan tavaszra. A kultúregyesület csoportjai is megkezdték már az őszi szezont, mind a néptánccsoport, mind az énekkar, mind a gyermekcsoport megtartotta már első foglalkozásait. Az egyesülethez és a csoportokhoz folyamatosan várják a csatlakozni vágyók jelentkezését, amit az mbukv@aon.at email-címen vagy személyesen bármelyik egyesületi rendezvényen meg lehet tenni.

HÁROMTÁNC ÉS BÚCSÚ FELSŐPULYÁN

A *Közép-burgenlandi Magyar Kultúregyesület* idén újra megszervezte a *Szent Ferenc búcsút* október 3-án, vasárnap, Felsőpulyán. A *Szent Ferenc templom* melletti téren a burgenlandi népcsoportok táncait, a csárdást, a polkát és a keringőt is bemutatták a *Csárdás Lányok* vezetésével. A *Szent Ferenc búcsú* vasárnap szentmisével kezdődött, majd délután litániával folytatódott. Ezt követően megtelt a templom melletti tér és az egyesület kórusa magyar dalokat énekelt a közönségnek. A *Felsőpulyai Városi Fúvószenekar* és *Horváth Béla* zenekara közreműködésével csendültek fel a népcsoportok dalai, a *Csárdás Lányok* felkérésére pedig keringőt, polkát és csárdást jártak a Fő utca melletti téren. A *Háromtánc* hagyománya már több évtizedre nyúlik vissza Felsőpulyán, a litánia után a mulatság rendszerint másnap reggelig tartott. A régi búcsúk hagyományát több mint tizenhat évvel ezelőtt hívta újból életre a *Közép-burgenlandi Magyar Kultúregyesület*. Az idei búcsún a magyar csárdás modern változatát a *Colorful Dancers* tánccsapata mutatta be a közönségnek. A mulatozás, közös éneklés egészen késő estig tartott, amihez a magyar nótát *Horváth Béla* és zenekara szolgáltatta.

ARCOK, TÖRTÉNETEK A RÉGMÚLTBÓL

"A régi Pulya – történetekben és képekben" címmel szerkeszt emlékkönyvet Burgenland fennállásának 100. évfordulója alkalmából *Karal Viola*, Felsőpulyán élő magyar zenetanár és képzőművész. A kötetben főképp a magyarlakta Középpulyán történt eseményeket, történeteket, anekdotákat dolgoz fel férje, *Karal Frigyes* emlékei alapján. Az előkészületben lévő könyvből megtudhatjuk, milyen volt Középpulya a régi időkben. Olvashatunk a Rohonczy-család egykori kastélyáról és majorságáról, a templomról, a kórházról. Emellett a régi paraszti életről, a falusi közösségekről, mesterségekről és a híres-hírhedt emberekről is találhatunk régóta mesélt történeteket.

Az illusztrációk *Karal Viola* és férje, *Karal Frigyes* által gyűjtött fényképek valamint a művésznő grafikái és festményei. "Középpulya régebben egy kis falucska volt földes úttal, árkokkal a házak előtt és kicsi hidacskákkal, hogy esőben is lehessen közlekedni. Egy szóval szegénység volt, de az emberek mégis békében éltek és segítettek egymásnak, egyik család támogatta a másikat." - mondta *Karal Viola*, a könyv megálmodója. *Karal Viola* több zenés gyermekkönyvet és nyelvkönyvet adott már ki, képeiből pedig Ausztriában és Magyarországon is számos alkalommal rendeztek kiállítást. Szorosan együttműködik a burgenlandi magyar egyesületekkel és intézetekkel.

20 ÉVES AZ ŐRI BANDA

Fennállásának 20 éves jubileumát ünnepelte az *Őri Banda* citerazenekar, Ausztria legrégebben működő magyar népzenei együttese, október 9-én, Tarcsafürdőn. Az őrvidéki népdalkincs mellett kedvelt magyar nóták is elhangzottak a mulatságon.

A jubileumi évfordulón az *Őri Banda* utánpótlása is

közreműködött, a legfiatalabb énekesek és citerások is felléptek a műsorban. Katonadalok, őrvidéki nóták és ismert magyar dalok is felcsendültek a jubileumi koncerten. Az őrvidéki citeraegyüttes több mint hat éve baráti kapcsolatokat ápol a felvidéki *Fürge Ujjak* zenekarral. A Királyrévből származó népzenészek az előadás végén közösen játszották el az őrvidékiek egyik legkedveltebb magyar nótáját, a Kanásztáncot. Az *Őri Banda* a *Burgenlandi Magyarok Népfőiskolájának* keretein belül jött létre és működik a mai napig.

"Pinkán innen, zsuppos házban…" címmel vették fel első lemezüket a *Boglya együttes* közreműködésével, ez a hanganyag *Barsi Ernő* gyűjtéseit tartalmazza.

Azóta több hanganyaguk is megjelent, amelyben *Gál Károly* és *Kertész Gyula* gyűjtéseit is feldolgozták. A *Burgenlandi Magyarok Népfőiskolája* pedig népzenei tankönyvben is összeállította és mindenki számára elérhetővé tette az az őrvidéki magyar népzenét.

ŐSZI GYÓGYNÖVÉNYTÚRA

A *Burgenlandi Magyar Kultúregyesület* idei *Pannon kulináris sorozatát* az őszi gyógynövénytúrával *Binder Gretevel* szeptember 25-én nyitotta meg. A gyógynövények iránt érdeklődők Alsóőrött, a Pinka patak partján sétálva fedezhették fel ezeket a kincseket. Tippeket kaphattak, hogy a természetben ősszel megtalálható gyógynövényeket miként lehet felhasználni.

Lépten-nyomon került elénk olyan növény, amely mellett nem lehetett elmenni. Úgy mint, a lándzsás útifű, amely nem csak köhögés ellen jó, de ragtapaszként is kitűnően funkcionál eseti sérülésekre és horzsolásokra. A csipkebogyó C-vitamin tartalmáról ismert, ezenkívül, vízhajtó, vesekőhajtó, vértisztító hatása van. A galagonya szíverősítő és a vérnyomás szabályozására is alkalmas. A som magas C-vitamin tartalmának köszönhetően javítja a szervezet ellenálló képességét. Megtudtuk, a borbolya szintén gazdag C-vitaminban, fanyarkás ízű a termése, ehető, így akár lekvár is készülhet belőle. A podagrafű vagy közismert nevén a köszvényfű friss, virágzás előtti

levelei salátaként, főzelékként fogyaszthatóak, idősebb leveleinek íze a petrezselyemre hasonlít, így inkább fűszerezésre alkalmas.

A program elmaradhatatlan része volt a kóstoló, amikor a gyógynövényekből készült kivonatokat is megízlelhették a résztevevők. A túra egy kellemes beszélgetéssel zárult, melynek fő témája természetesen továbbra is a gyógynövények voltak.

KITÜNTETÉS A KÉTNYELVŰ GIMNÁZIUMNAK

Az olyan rendkívüli időkben, mint az előző év, amelyet a koronavírus jellemzett, a békére nevelés fontossága egyértelművé válik. Annak érdekében, hogy megelőző jelleggel ellensúlyozza ezeket a problémákat, a *Burgenlandi Pedagógiai Főiskola,* a tartomány, az oktatási igazgatóság, a gyermek- és ifjúsági ombudsman hivatalával és a B*éke és Konfliktusmegoldás Tanulmányi Központtal* együttműködve szervezte meg a Békére nevelő szimpóziumot. A *Felsőőri Kétnyelvű Szövetségi Gimnázium*, mint a városszalónaki *Békevár* első hivatalos partneriskolája is fellépett. *Ilyés Márton* pedagógus rendezésében mutatták be a "Friedensland Burgenland" című zenés színházi előadást. A darabot májusban kezdték el a gimnazistákkal próbálni, majd a nyári szünet után kezdődtek meg a zenekari próbák is. A béke jegyében "100 éves Burgenland, 100 éves a sokszínűség, 100 éves a zene" – első előadása azt hivatott megmutatni, hogy a tartomány milyen sok látnivalót, élményt kínálhat.

Ehhez az is hozzájárul, hogy ennyi népcsoport, nyelv és identitás él egymás mellett, békésen. A "Globális békére nevelés" egyetemi kurzus végzősei a rendezvényen vehették át a kurzus elvégzését igazoló okleveleket, valamint kitüntették a többi között a *Felsőőri Kétnyelvű Szövetségi Gimnáziumot* is. Az intézmény igazgatója, *Zsótér Iris* vehette át a béke szimbólumával – a daru madárral – ellátott emlékplakettet, amelyet az iskola előző évi projektjéért kaptak.

FRISS HÍREK MAGYAR NYELVEN a Magyar Rádioadás Ausztriában facebook oldalán!

@BecsiMagyarokRadiomusor

ORF B

Radio Burgenland:

Hírek magyar nyelven
naponta 18.45-19.00

Színes kultúránk
hétfőnként 20.30

Magyar Magazin
vasárnaponként 19.04

Aktuális hírek:
http://volksgruppen.orf.at/magyarok/

Népcsoportok videótára:
http://TVthek.ORF.at/history

Ez a szám részben az ORF honlapon megjelent cikkeket tartalmaz.

IMPRESSZUM | IMPRESSUM

Kiadó | Herausgeber:
Burgenlandi Magyar Kultúregyesület
Burgenländisch-Ungarischer Kulturverein

www.bukv.at

A-7400 Oberwart | Felsőőr
Wiener Str. 47
Telefon: +43(0)3352-38489
E-Mail: office@bukv.at

Szerkesztők | Redakteurinnen:
Molnár Barbara
Mag.ª (FH) Prascsaics Carmen
Sulyok-Nagy Alexandra

Nyomda | Druck: Schmidbauer Druck GmbH
7400 Oberwart, Wiener Str.103

Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung des Bundeskanzleramtes

PROGRAMAJÁNLÓ

PANNON KULINÁRIS SOROZAT

2021.11.17. 16:00
2021.11.20. 15:00
Karácsonyi sütés & könyvbemutató
Pomper Irmgard cukrásszal

2021.12.03. 18:00
Borkostoló
Wawrzsák Lászlóval
Burgenlandban ismert szőlőfajtákból

Bejelentkezés & 3G szükséges:
office@bukv.at

További információkat a megújult honlapunkon talál:
www.bukv.at

Ne maradjon le a friss hírekről, kövessen minket az interneten is! Oldalainkon folyamatosan tájékozódhat a legfontosabb eseményekről.

www.bukv.at

@BUKV.BMKE

bukv_oberwart

Österreichische Post AG
Info.Mail Entgelt bezahlt